

Avrasya Bölgesi

Aylık Bülteni

Temmuz-Ağustos 2018

AVRASYA SON DÖNEM GELİŞMELERİ-YÖNETİCİ ÖZETİ

Afganistan Dışişleri Bakanlığı, İran'ın Chabahar Limanı'nın Afganistan ekonomisinin gelişmesinde önemli rol oynamasından dolayı Kabil-Tahran Ticari Anlaşmaları'nın İran'a uygulanan yaptırımlardan muaf tutulması için ABD'den talepte bulundu.

Avrupa Komisyonu, Güney Gaz Koridoru'ndan geçecek olan ve Azerbaycan doğalgazını Avrupa'ya taşıması planlanan Trans Anadolu Doğalgaz Hattı (TANAP) için 5 milyon Avro değerinde yatırım yaptığı haberi TANAP kurulu tarafından duyuruldu.

Belarus Doğal Kaynaklar Bakanlığı Merkez Ofisi Başkan Yardımcısı Vasily Kolb, 19 Temmuz 2018 tarihinde yaptığı basın açıklamasında, altın, bakır, platinyum ve uranyum madenlerini aradıkları çalışmanın sonuçlarını açıkladı.

Gürcistan Başbakanı Mamuka Bakhtadze, kabine toplantısı öncesi yaptığı açıklamada, Gürcistan'ın enerji güvenliği ve bağımsızlığını güçlendirmek için yeraltı doğalgaz depolama tesisi yapmayı planladıklarını belirtti.

Kazakh Invest Ulusal Şirketi Genel Müdürü Zhandos Orazaliyev, Almatı'da toplamı 400 milyon ABD Dolarından fazla olan ve yabancı şirketlerin de katılımıyla 11 yatırım projesi uygulayacaklarını açıkladı.

T.C. Bışkek Büyükelçisi Cengiz Kamil Fırat ile toplantı düzenleyen Kırgızistan Ekonomi Bakanı Oleg Pankratov, Bakanlığın Kırgızistan'a yatırım çekme konusunda Türk iş insanlarına yardımda bulunacağını dile getirdi.

2018 yılının ilk yedi ayında Moğolistan 143 ülkeyle ticaret yaparak, toplam ticaret hacmini 7.4 milyar ABD Dolarına ulaştırdı. 4.1 milyar ABD Doları ihracat yapılırken, 3.3 milyar ABD Doları ithalat yapıldığı öğrenildi.

Dünya Bankası Grubu Yönetim Kurulu, 5 Temmuz 2018 tarihinde Ekonomik Yönetim Geliştirme Politikaları Operasyonu kapsamında Moldova'ya 30 milyon ABD Doları tutarında finansman tahsisini onayladı. Finansman, Moldova hükümetinin kamu mali yönetimi ve bankacılık, tarım ile enerji sektörleri de dahil olmak üzere, iş ortamının iyileştirilmesi alanında reformların gerçekteştirilmesi sonucunda tahsis edilecek.

Rus şirketi Lukoil, 2019 yılında Özbekistan'daki doğalgaz üretimini yılda 19 milyar metreküpe çıkarmayı planlıyor. Lukoil başkanı Vagit Alekperov bu planı, Rusya Başbakanı Dmitry Medvedev ile olan buluşmasında açıkladı.

Rusya ile Türkiye arasındaki ticaret hacmi 2018 yılı Ocak-Mayıs aylarında geçen yılın aynı dönemine göre %46,2 artarak, 11.3 milyar ABD Dolarına çıktı.

AFGANİSTAN

Finansal yılın ikinci çeyreğinin sona ermesi ile Afganistan Hükümeti kalkınma bütçesinin sadece %32'sini harcadı (20.07.2018)

Afganistan Maliye Bakanlığı yetkilileri, 2018 yılının ikinci çeyreğinin bitmesi ile hükümetin kalkınma için ayırdığı bütçeden sadece % 32'lik bir payını harcadığını açıkladı.

Hükümet tarafından devlet kuruluşlarına ayrılan bütçeyi daha etkili harcayan kuruluşlardan bazıları; Bayındırlık Bakanlığı (%49), Maliye Bakanlığı (%44), Sağlık Bakanlığı (%43), Ekonomi Bakanlığı (43%), Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı (%34) ve Çevre ve Orman Bakanlığı (%30) oldu.

Ek olarak, bütçeyi etkili kullanma konusunda başarısız olmuş olan kurumlar ise; Bilgi Teknolojileri ve İletişim Bakanlığı (%3.91), Ulaştırma Bakanlığı (%8), Kültür Bakanlığı (%14) oldu.

Bahse konu üzerine, Afganistan Ticaret ve Sanayi Odası (ACCI) yetkilileri kuruluşlara verilen bütçenin %50'den fazlasının geçen süre zarfında harcanmış olması gerektiğini açıkladılar.

Kaynak: <https://ariananews.af/govt-spends-only-32-percent-of-development-budget-as-second-quarter-of-fy-ends/>

Avrupa Birliği (AB), Afganistan için 98 milyon Avro değerindeki reform desteğini onayladı (25.07.2018)

AB, Afganistan'daki reformları destekleme amaçlı olarak ödeyeceği 98 milyon Avro hakkında Afganistan hükümetini bilgilendirdi.

AB bildirgesinde, Afganistan için yapılan parasal yardımın, yapılandırma yönergeleri için icra edilen reformların sonuçlanması ve işler hale gelmesini, makroekonomik dengenin korunması ve ulusal geliri hareketlendirilmesini, güvenilir bir kamu maliye idaresini sağlamak ve devlet bütçesinin saydamlığını geliştirmeyi amaçladığını beyan etti.

Bu ödeme 2017'de AB'nin Afganistan'a yaptığı 100 milyon Avro değerinde ödeme ile beraber, 4 Ekim 2016 tarihinde yapılan Afganistan ile ilgili Brüksel Konferansı'nda imzalanan Devlet İnşaat Sözleşmesi'nin bir parçasıdır.

Afganistan Finans Bakanı Vekili Mohammad Qayoumi, "Devlet bütçesine yapılan bu katılım reformlardaki anlamlı gelişmelerin bir göstergesidir. Yolsuzlukları azaltmak için yapılanların, gelir getirilerindeki güçlü büyümenin ve Ulusal Gizlilik İlkelerini'nin servis kalitesinin artması da buna dahildir. Devlet İnşaat Sözleşmesi gibi bütçe destek programları ile, Afganistan Hükümeti daha etkili bir şekilde milletin önceliklerini karşılayıp, adil bir kalkınma süreci sağlayabilcektir. AB'ye ve üye

devletlerine Afganistan halkına gösterdikleri destek ve taahhütten ötürü teşekkür ederim" dedi.

AB Temsilci Başkanı Pierre Mayaudon ise, "Bu bütçe yardımı, bir kez daha, AB'nin ve vatandaşlarının, Afganistan ve halkına olan bağlılığın elle tutulur bir göstergesidir. Olumlu bir inceleme sürecini takiben, AB'nin Devlet İnşaat Sözleşmesi milli bütçeye dolaysız katılımı ile Afganistan Hükümeti'ne büyük finansal kaynak ve bunların esnek bir şekilde Afganistan Hükümeti tarafından belirlenmiş ve sahiplenilmiş önceliklere göre dağıtılmasını sağlamaktadır. Afganistan'ın büyük güvenlik, ekonomik ve politik zorluklardan geçtiği dönemde amacımız, yönerge koşullarını iyileştirmek ve bütün Afganlar için daha iyi ve daha çok hizmet edebilecek kamu kurumlarına destek çıkmak, ekonomik büyümeyi güçlendirmek ve yokluğu azaltmaktır" dedi.

Devlet İnşaat Sözleşmesi'nin başarısı sebebiyle, AB ve Afganistan Hükümeti bu bütçe destek operasyonunun 2018-2021 yıllarındaki devamı için hazırlıklara başlıyor.

Kaynak: <https://ariananews.af/eu-approves-e-98-million-to-support-reforms-in-afghanistan/>

Afganistan'dan geçecek Lapis Lazuli Demiryolu Hattı'nın ilk 3000 km'si kazıldı (28.07.2018)

Afganistan Demiryolları Kurumundan (AfRA) yapılan açıklamaya göre, Afganistan'daki demiryolu hattının ilk 3000 km'si kazılmış ve projenin kalanı için finansman olanaklarını arttırma konusundaki çabaların devam ettiği belirtilmektedir.

AfRA'ya göre demiryolu projeleri Afganistan'ın ekonomik gelişimi ve ihracatının büyümesinde kritik olmakla beraber, Afgan ürünlerinin küresel pazarlara kapısını aralayacaktır.

Bahse konu demiryolu projesi, en hızlı ve en önemli nakliye çözümüdür. Afganistan Ticaret ve Sanayi Odası (ACCI) yetkilileri, projenin Afganistan'ı komşularıyla birleştirmekle kalmayıp, ihracatını da yükselteceğini belirttiler.

ACCI Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Khan Jan Alokozay yaptığı açıklamada söz konusu proje için çok emek sarf ettiklerini; ancak bununla yetinmeyip daha çok çaba göstermeleri gerektiğini söyledi.

Kaynak: <https://ariananews.af/survey-of-first-3000km-rail-line-completed-in-afghanistan-afra/>

Afganistan, Kabil-Tahran Ticaret Anlaşmaları'nın ABD yaptırımlarından muaf tutulmasını istiyor (07.08.2018)

Afganistan Dışişleri Bakanlığı, İran'ın Chabahar Limanı'nın Afganistan ekonomisinin gelişmesinde önemli rol oynamasından dolayı Kabil-Tahran Ticari Anlaşmaları'nın İran'a uygulanan yaptırımlardan muaf tutulması için ABD'den talepte bulundu.

ABD Başkanı Donald Trump 2018 yılı Ağustos ayı başında İran ile iş yapan ülkelerin ABD ile ticaret yapamayacağını belirtti. Bunun üzerine kaygılarını dile getiren Afganistan Dışişleri Bakanlığı, ABD'nin İran'a uyguladığı yaptırımların İran'daki Afgan göçmenlerin hayatlarını altüst eden bir tehdit olduğunu belirtti.

Afgan hükümetinin talebinin her zaman İran yaptırımlarından muaf tutulmak olduğunu belirten Afganistan Dışişleri Bakanlığı Stratejik Çalışmalar Merkezi Müdürü Faramarz Tamana, Kabil - Tahran ekonomik ilişkilerinin Afganistan'da altyapının geliştirilmesine yardımcı olduğunu söyledi.

İstatistiklere göre, Afganistan; İran'ın en fazla ihracat yaptığı ülkeler arasında 4'ncü sırada yer almakta. Uzmanlara göre, İran'ın Chabahar liman kompleksi Afganistan ticaretine milyonlarca dolar kazandıracak ve Afganistan'ın Pakistan'a olan bağımlılığını azaltacak yeni bir ulaşım koridoru olarak geliştiriliyor.

Kaynak: <https://ariananews.af/afghanistan-wants-kabul-tehran-trade-deals-exempted-from-u-s-sanctions/>

Afganistan'ın 11 bölgesinde 29 gelişim projesi hayata geçiriliyor (12.08.2018)

Afganistan Kırsal Rehabilitasyon ve Gelişim Bakanlığı (MRRD), 11 bölgede yol, kanal ve koruyucu duvarların yapımını kapsayan, 300 milyon ABD Doları değerinde 29 projeyi hayata geçiriyor.

MRRD'den yapılan açıklamada, söz konusu projelerin çok sayıda insana yeni istihdam olanağı yaratacağı ve projelerin 6 ile 12 ay içerisinde tamamlanacağı belirtildi. Kırsal Rehabilitasyon ve Gelişim Bakanı Rahman Karimi vatandaşlarına projelere destek olmaları çağrısını yaparken, projeyi yürüten yüklenicileri de üstün nitelikte iş çıkarmaları konusunda uyardı.

Kaynak: <https://ariananews.af/29-development-projects-to-be-implemented-in-11-provinces-mrrd/>

Afganistan Maden ve Petrol Bakanlığı, madencilik sektöründe cazip yatırımlar arayışında (14.08.2018)

Afganistan Maden ve Petrol Bakanlığı, devlet gelirini artırmak için maden sektöründe cazip yatırımlar arayışında olduğunu açıkladı.

Afganistan Maden ve Petrol Bakanlığı sözcüsü Abdul Qadir Mutfi, problemleri hafifletmek ve sözleşme süreçlerini canlandırmak için madencilik sektörünün tüm projelerine Ekonomi Yüksek Konseyi'nin onayını almak amacıyla girişimde bulunduklarını ifade etti.

Kaynak: <https://ariananews.af/mom-seeks-attracting-investment-in-mining-sector/>

AZERBAYCAN

Avrupa Komisyonu, Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı Projesi'ne 5 milyon Avro değerinde yatırım yaptı (31.07.2018)

Avrupa Komisyonu, Güney Gaz Koridoru'ndan geçecek olan ve Azerbaycan doğalgazını Avrupaya taşıması planlanan Trans Anadolu Doğalgaz Hattı (TANAP) için 5 milyon Avro değerinde yatırım yaptığı haberi TANAP kurulu tarafından duyuruldu.

TANAP'tan yapılan açıklamada, AB ülkelerinin altyapı projeleri için 48,4 milyon Avro girişimde bulunduğu ve TANAP'ın finans desteği için teklif alan iki doğalgaz projesinden biri olduğu belirtildi.

TANAP, Trans-Adriatik Boruhattı (TAP) ile beraber, Azerbaycan'daki Şah Deniz sahasından başlayarak Avrupa'ya doğalgaz taşıyarak Güney Gaz Koridorunu oluşturuyor olacak.

Kaynak: https://azertag.az/en/xeber/European_Commission_allocates_5m_grant_for_TANAP_project-1183801

Azerbaycan ve Rusya arasındaki ticaret hacmi %20 arttı (25.07.2018)

Azerbaycan Ekonomi Bakanı Şahin Mustafayev, Rusya Federasyonu Ekonomik Kalkınma Bakanı Maxim Oreşkin ile Moskova'da buluştu. Rusya ile olan ticaret hacminin %20 oranında arttığını açıklayan, Mustafayev, iki ülke arasındaki ilişkilerin stratejik bir konumda olduğuna ve ekonomi ve ticaret dahil her alanda başarılı şekilde geliştirileceğini söyledi.

Rusya'nın Azerbaycan'ın başlıca ticaret ortaklarından biri olduğunu ve bu iki ülke arasındaki ticaretin 2017'de de %22 büyüdüğünü belirten Mustafayev, "Bu ticari ilişkinin dinamiği 2018 yılının da ilk yarısına yansdı ve bu süreç içerisinde ise %20 oranında arttı" dedi.

İhracat planlarının "Made in Azerbaijan" öne çıkarmak ve Rusya'ya olan ihracatın arttırılması olduğunun altını çizen Mustafayev, Bakü'de 2017 yılında açılan Rusya İhracat Merkezi'nin (REC) ise Rusya ile Azerbaycan'ın ticari ilişkilerinin ilerlemesi açısından önemli bir adım olduğunu açıkladı.

Bakan Oreşkin ise devlet başkanlarının, iki ülke arasındaki çift taraflı birlikteliğe büyük önem gösterdiğini vurguladı ve ekonomik ve ticari ilişkilerin geliştirilmesi konusundaki yüksek potansiyele de dikkat çekti.

Kaynak:

https://azertag.az/en/xeber/Trade_between_Azerbaijan_and_Russia_increased_by_20_percent_economy_minister-1182590

SOCAR Aqs, KCA Deutag ortak girişim sözleşmesi imzalayacak (25.07.2018)

SOCAR AQS LLC'ye göre, Azerbaycan'ın SOCAR AQS LLC ve dünyanın önde gelen mühendislik ve kazı müteahhitlerinden KCA Deutag ile ortak girişim sözleşmesi imzalayacak. Sözleşme; Doğu Azerbaycan, Batı Azerbaycan, Merkez Azerbaycan, Çırag ve Batı Çırag, Güneşli ve Şah Deniz gaz sahalarındaki yedi BP platformları için kazı ve onarım servislerinin karşılanmasını öngörüyor.

LCA Deutag 1995'den beri Azerbaycan'da çalışıyor. Şirketin ana merkezi ise Birleşik Krallık'daki Aberdeen şehrinde yer alıyor.

SOCAR-AQS LLC, 2007 yılında SOCAR ve AQS şirketlerinin kazı ve kuyu işlemlerinin idaresi için kuruldu. Gününümüzde de SOCAR-AQS, Güneşli, Batı Abşeron, Umid ve Bulla Deniz sahası bölgelerinde kazılarına devam ediyor.

Kaynak:

https://azertag.az/en/xeber/SOCAR_AQS_KCA_Deutag_to_sign_joint_venture_contract-1182499

TANAP'ın ikinci safhası %85 tamamlandı (07.08.2018)

SOCAR Turkey Enerji A.Ş. Genel Müdürü Zaur Gahramanov, Azerbaycan'dan Türkiye'ye ve Avrupa'ya doğalgaz ulaştıracak olan Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı'nın (TANAP) inşasının %85 oranında tamamlandığını açıkladı.

Gahramanov, Azerbaycan gazının TANAP gaz boru hattı aracılığıyla Eskişehir'e ulaştığını ve çalışmaların devam ettiğini söyleyerek; "Boru hattı, Haziran 2019'da Yunanistan sınırına ulaşacak. Denemelerden sonra doğalgaz 2019 sonunda Yunanistan'a ulaştırılacak" dedi.

TANAP projesi ile Azerbaycan'ın Şah Deniz sahasından Türkiye'nin batı sınırlarına doğalgazın ulaştırılması öngörülüyor. Doğalgaz, Türkiye'ye 2018'de dağıtılacak ve Trans Adriyatik Boru Hattı inşasının tamamlanmasından sonra 2020 başında Avrupa'ya ulaştırılacak. TANAP'ta toplam inşaa çalışmalarının % 94,8'ü tamamlandı. TANAP'ın toplam uzunluğu 1850 kilometre ve başlangıç kapasitesi ise 16 milyar metre küp gazdır.

Kaynak:

https://azertag.az/en/xeber/Second_phase_of_TANAPs_construction_is_85__complete-1185230

ABD, İran'a uyguladığı yaptırımlarda Azerbaycan'ın Türkiye'ye doğalgaz boru hattına muafiyeti onayladı (08.08.2018)

S&P Global'e göre Güney Gaz Koridoru Projesi, ABD'nin İran'ın enerji müşterilerine karşı uyguladığı yaptırımlardan muafiyet kazandı.

BP bir süredir Güney Gaz Koridorunun da kaynağı olan Azerbaycan'ın Şah Deniz sahasındaki çalışmaları için yaptırımlardan muafiyet arayışındaydı. Zira İran Ulusal Petrol Şirketi'nin Şah Deniz'in ikinci safhasında % 10'luk paya sahip olması, ABD'nin İran petrol sektörü yatırımlarına yaptırım uygulamasını tetikliyordu.

Yeniden uygulanan ABD enerji sektörü yaptırımları, İran ile iş yapan şirketleri Amerikan finans sistemine girmelerini yasaklayacak. Bu nedenle İran petrolü ithalatına dayanan ülkeler, Amerikan hükümetine muafiyet için baskı yapmaya devam ediyorlar.

ABD Başkanı Trump'ın Ağustos başında imzaladığı başkanlık kararnamesi, Güney Gaz Koridorunu isim vermeden niteleyen "doğal gaz projeleri istisnası"nı içeriyordu.

AB için öncelikli enerji projelerinden biri olan Güney Gaz Koridoru; Şah Deniz 2, Güney Kafkas Boru Hattı Genişleme Projesi, Trans Anadolu Doğalgaz Boru Hattı ve Trans Adriyatik Boru Hattı'ndan oluşmakta. Boru hatları zinciri Azerbaycan'ın Şah Deniz 2 sahasından Türkiye üzerinden Avrupa'ya doğalgaz ulaştıracak. 3500 kilometre uzunluğundaki Güney Gaz Koridoru Türkiye'ye yılda 6 milyar metre küp, Avrupa'ya ise 10 milyar metre küp doğalgaz akışı sağlayacak.

Kaynak:

https://azertag.az/en/xeber/US_confirms_Iran_sanctions_waiver_for_Azerbaijan_natural_gas_pipeline_to_Turkey_Europe-1185412

SOCAR, Alman EWE'nin Türkiye'deki hisselerini almaya hazırlanıyor (10.08.2018)

Alman EWE şirketi Türkiye enerji piyasasından çekilmeye ve Bursagaz A.Ş. ve Kayserigaz A.Ş.'deki hisselerini satmaya hazırlanıyor.

EWE Turkey Holding yetkilileri, potansiyel alıcılarla birden fazla defa görüşmüş ve SOCAR, Kolin İnşaat ve Turizm Sanayi ve Ticaret A.Ş. de görüşülen firmalar arasındaydı. EWE'nin Bursa ve Kayseri'deki gaz dağıtım şirketlerindeki hisselerinin satış fiyatı 200-250 milyon ABD Doları arasında. EWE, Bursagaz A.Ş. ve Kayserigaz A.Ş.'nin toplam hisselerinin % 80'ine sahipken, kalan hisseler Çalık Enerji Sanayi ve Ticaret A.Ş. ve ilgili belediyelere ait.

Kaynak:

https://azertag.az/en/xeber/SOCAR_to_buy_assets_of_Germanys_EWE_in_Turkey-1185846

Moody's Azerbaycan ekonomisinin görünümünü güncelledi (13.08.2018)

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Moody's, yayınladığı yeni raporunda Azerbaycan ekonomisinin 2018'de %2 ve 2019'da %3 büyüme göstermesini beklediğini belirtti. Raporda, büyümenin daha yüksek petrol fiyatları ve artan doğalgaz ihracatı ile olacağı ifade edilirken, öte yandan ülkenin büyük finansal varlıklarının da kredi profiline destek verdiğinin altı çizildi.

Bir süre önce Fitch Ratings ve Standard & Poor's kuruluşları da Azerbaycan'ın kredi derecelendirmelerini onayladı. Özellikle S&P, Azerbaycan'ın GSYİH'nda 2022'ye kadar ortalama %3'lük bir büyüme beklediğini ve aynı süre içerisinde nominal GSYİH'nın 79 milyar Manattan 93 milyar Manata yükselmesini beklediklerini belirtti. Azerbaycan'da işsizlik oranının %5'lerde kalmaya devam edeceği beklenirken, Fitch ülkenin geniş siyasal ve sosyal stabilitesini sürdüreceğine dikkat çekti.

Kaynak: <https://en.trend.az/business/economy/2940048.html>

Azerbaycan, Türkiye ekonomisinin geleceğine sonuna kadar güven duymaktadır (13.08.2018)

Azerbaycan Dışışleri Bakanı Hikmet Hajiyeve, Azerbaycan ve Türkiye arasında her alanda stratejik partnerliğin gün geçtikçe güçlendiğini belirtti.

Dışışleri Bakanı Hajiyeve, Azerbaycan'ın Türkiye ile ekonomik ilişkilerine özel önem verdiğini, bölgesel ve küresel boyutta ikili ticaret, enerji ve ulaştırma projelerine katılarak ekonomik ilişkilerin gelişimine katkı sunduklarını ifade etti.

Azerbaycan'ın Türk ekonomisine yaptığı yatırımlarla Türkiye pazarındaki aktif katılımının büyüdüğüne dikkat çeken Hajiyeve, "Azerbaycan, Türkiye'nin son yıllarda uyguladığı mega projelerin yakın gelecekte Türkiye ve bölge ekonomisine ekstra fırsatlar sağlayacağına inanmaktadır" dedi. Son olarak Azerbaycan'ın Türkiye ekonomisine duyduğu sonsuz güveni ifade eden Hajiyeve, "Her zaman olduğu gibi Azerbaycan, kardeş Türkiye'nin halkına ve devletine her alanda tam destek verecektir" dedi.

Kaynak: <https://en.trend.az/azerbaijan/politics/2940132.html>

Azerbaycan ekonomisi %0,2 büyüdü (16.08.2018)

Azerbaycan Devlet İstatistik Komitesi'nin raporuna göre, Azerbaycan GSYİH'sı 2018'in ilk yedi ayında 43,48 milyar Manata ulaşarak, geçen yılın aynı periyoduna göre %0,2 arttı.

2018'in ilk yedi ayında petrol dışındaki sektörlerde üretim, geçen yılın aynı periyoduna kıyasla %0,9 artarken, petrol ve doğalgaz sektörlerinde %0,8'lik düşüş gerçekleşti.

İnşaat sektöründe %17,9'luk düşüşe dikkat çekilen raporda, söz konusu süreçte büyümenin inşaat sektörü haricinde ekonominin her alanında gözlemlendiği belirtildi. Rapordaki sektörel büyüme rakamları şu şekilde:

- Tarım, ormancılık ve balıkçılık: %6,5,
- Turizm hizmetleri: %7,4'lük,
- Ulaştırma ve depolama: %8,2,
- Bilgi ve iletişim hizmetleri: %7,1,
- Endüstri: %0,6

Azerbaycan'ın GSYİH'sının %46,9'u (20,41 milyar Manat) endüstriyel alanda gerçekleşirken, %6,4'ü (2,78 milyar Manat) inşaat, %5,4'ü (2,34 milyar Manat)

tarım, ormancılık ve balıkçılık sektöründe gerçekleşti. Raporda yine üretim ve ithalat net vergilerinin Azerbaycan GSYİH'sının %8'ini karşıladığı not edildi.

Kaynak: <https://en.trend.az/business/economy/2941057.html>

Azerbaycan Hükümeti, ülke ekonomisinin büyümesine dair tahminlerini iyileştirdi (25.08.2018)

Cumhurbaşkanı İlham Aliyev, Azerbaycan hükümetinin ülke ekonomisinin önümüzdeki iki yıllık büyümesine dair tahminlerini iyileştirildiği "Kamu Borcunun Yönetilmesi için Orta ve Uzun Dönemli Strateji" belgesini onayladı.

Azerbaycan hükümeti 2018'de beklediği GSYİH'daki büyümeyi %1,5'ten %2'ye yükseltti. 2019 için ise büyüme beklentisi %1,4'ten %3,1'e yükseldi. Söz konusu belgede, 2018 ve orta vadede ekonomik büyümenin pozitif dinamiklerinin sürdürüleceği belirtilirken, Dünya Bankası ve Uluslararası Para Fonu'nun da (IMF) Azerbaycan ekonomisinde büyüme beklediğinin altı çizildi.

Strateji belgesine göre, Azerbaycan hükümeti orta vadede enflasyonda da düşüş beklemekte. 2018'de %6,1 enflasyon beklenirken, 2019'da %4,7, 2020'de %3,3 ve 2021'de %3,1 beklenti belirtildi.

Kaynak: <https://en.trend.az/business/economy/2943808.html>

Binali Yıldırım: Türkiye ve Azerbaycan işbirliğini artırmalı (29.08.2018)

TBMM Başkanı Binali Yıldırım, 29 Ağustos 2018 tarihinde Azerbaycan'a resmi ziyarette bulundu. Ankara ve Bakü'nün bölgede dayanışma ve iş birliğini artırması gerektiğini vurgulayan Yıldırım, "Azerbaycan-Türkiye ilişkileri müstesna nitelikte ilişkilidir. Bir millet iki devlet anlayışıyla hareket ediyoruz. Parlamentolar arası ilişkileri daha da geliştirmek için gereken çabayı göstereceğiz" dedi.

Yıldırım'ın mevkidaşı Oktay Asadov, "Geçen yıl ikili ticaret hacmi 2,6 milyar ABD Doları civarındayken, bu yılın ilk yarısında 1,9 milyar ABD Doları. Cumhurbaşkanlarımız bu rakamların artırılmasını talimat verdiler. Biz de bunun için çalışıyoruz" dedi.

İki ülkenin potansiyelleriyle kıyaslanınca bu rakamların yeterli olmadığını belirten Yıldırım, "Ticareti artırmamız lazım. Bunun için daha fazla ikili görüşme yapmak verimli olur" dedi.

Kaynak: <https://www.aa.com.tr/en/todays-headlines/-turkey-azerbaijan-need-to-increase-collaboration-/1241783>

BELARUS

Belarus Doğal Kaynaklar Bakanlığı, ülkedeki altın, bakır, platinyum ve uranyum araştırmaları konusunda bilgi verdi (19.07.2018)

Belarus Doğal Kaynaklar Bakanlığı Merkez Ofisi Başkan Yardımcısı Vasily Kolb, 19 Temmuz tarihinde yaptığı basın açıklamasında, altın, bakır, platinyum ve uranyum madenlerini aradıkları çalışmanın sonuçlarını açıkladı.

Kaynaklara göre, Belarus'taki altın arama görevi devletin 2011-15 yıllarındaki doğal kaynak rezervlerini arttırma planının bir parçası olarak gerçekleştirildi. Özellikle, Stolbtsy İlçesinde keşifler düzenlendi. Bu keşfin sonucunda Zuberovo adlı potansiyel sahibi bir bölge saptanmıştı. Yerin 300 ila 500 metre altında altına rastlandı. Bunun üzerine altın bulunan sahada tam çaplı jeolojik maden arama işlemlerine gerek duyulmaktadır. Söz konusu bölge, bir maden araştırması ve başlangıç kazıları sözleşmesi imzalanabilmesi için geliştirilmesi ve maden imtiyazı verilmesi önerilen bölgeler listesine eklendi.

Kaynak: <http://eng.belta.by/economics/view/natural-resources-ministry-reports-on-search-for-gold-copper-platinum-uranium-in-belarus-113465-2018/>

Raex Ajansı Belarus için verilen 'B' kredi derecelendirmesini onayladı (23.07.2018)

Kredi derecelendirme ajansı RAEX, Belarus bağımsız devletinin kredi derecesini 'B' olarak yükselttiğini onayladı.

Ajans, derecelendirmenin güçlü ekonomik büyümeyi, finansal yönergelerin daha çok geliştirilmesini ve sürdürülebilir borç seviyelerini baz aldığını onayladı.

Bu pozitif görünüm, ajansın milli ekonominin sürdürebilir bir toparlanma sürecinden geçeceğinin öngörüsünden doğuyor. Ayrıca beklenildiği gibi risk içeren borçların geri ödemesinin uzun vadeli devlet tahvilleri ile karşılanması ve Rus devletine olan devlet ve ilgili borçların ise yeniden yapılandırılması mümkün.

2017 ve 2018'in başlarında Belarus, Rusya'dan alınan borç, temin edilen avroviller ve Avrasya Geliştirme ve Sağlamaştırma Fonu'ndan gelen finansman ile kayda değer bir miktarda finansal kaynak biriktirdi.

Kilit ticari ortakların ekonomilerinin iyileşmesi ve iç talebin artması, ülkenin GSYİH'sının iki senelik bir ekonomik durgunluktan sonra %2,4 oranında büyümesine katkıda bulundu.

Kaynak: <http://eng.belta.by/economics/view/raex-agency-confirms-b-rating-for-belarus-113518-2018/>

Avrasya Ekonomi Birliği (EAEU) doğalgaz ürünleri pazarı için görüşmelere başlayacak (27.07.2018)

Rusya Başbakanı Dmitry Medvedev yaptığı basın açıklamasında, St. Petersburg şehrinde bulunan EAEU üyesi ülkelerin başbakanlarının doğalgaz ürünleri pazarına ilişkin görüşmelerin başlaması kararını aldığını söyledi.

Rusya Başbakanı Medvedev, "Konu üstünde beraber düşünme konusunda karar aldık. Avrasya Devletlerarası Konseyi'nin görüşme kararını, ilk olarak enerji bakanlığı seviyesinde imzaladık. Bu hususun sonradan Avrasya Ekonomik Komisyonu'na ve Devletlerarası Konsey'e sunulacaktır. Bu konunun da önemli ve büyük bir konu olduğuna inanıyorum" dedi.

Kaynak: <http://eng.belta.by/economics/view/eaau-to-hold-consultations-on-common-gas-market-113630-2018/>

Belarus Lideri Lukaşenko kabine üyelerini görevden aldı (19.08.2018)

Belarus Cumhurbaşkanı Aleksander Lukaşenko, ülkenin Sovyetler sonrası bağımsızlığını koruyabilmesi için ülke ekonomisinin güçlendirilmesine ihtiyaç duyduğunu belirterek, başbakan ve önde gelen bakanları görevden aldı.

Lukaşenko, Başbakan Andrei Kobyakov'un hükümetini, kendisinin talimatlarını uygulamakta başarısız olduğu ve ülkenin toplumsal ihtiyaçlarına gerekli ilgiyi göstermediği için görevden aldığını belirtti. Lukaşenko, görevden alınan Kobyakov'un yerine ise, ülkenin Kalkınma Bankası Başkanı Sergei Rumas'ı atadı.

Lukaşenko, Rusya ile yakın bağların önemine dikkat çekse de, Belarus'un Rusya'ya bağımlı olmayacağını vurguladı. "Ekonomimiz gerektiği gibi geliştiği sürece bağımsız kalmaya devam edeceğiz" diyen Belarus lideri, ulusal bağımsızlıklarını ekonominin belirlediğini ifade etti.

Kaynak: <https://www.foxbusiness.com/markets/belarusian-leader-lukashenko-fires-cabinet-as-economy-sinks>

Belarus ekonomisinin, dışsal şoklara karşı direncinin artırılması çağrısı (20.08.2018)

Belarus Ekonomi Bakanı Dmitry Krutoi, Belarus ekonomisinin dışsal şoklara adaptasyonunu geliştirmenin gerekliliğini ifade etti.

Belarus Ekonomi Bakanı Krutoi, Cumhurbaşkanı Lukaşenko'nun ekonomik büyümenin güvence altına alınması için talimat verdiğini söyledi. Dışsal koşulların Belarus ekonomisi üzerinde çok büyük etkisi olduğunu söyleyen Krutoi, "Rus rublesindeki dalgalanmalar makroekonomik parametreleri etkilemekte. Doğal olarak bu bağımlılığı azaltmalıyız. Eğer iç gündem ve piyasadan bahsediyorsak, Belarus şirketlerinin devasa kredi borcu problemi hala gündemde ve bunun üzerine ciddi şekilde çalışmalıyız" dedi.

Belarus Ekonomi Bakanlığı'nın çalışma ölçeği, özel sektörle etkileşimi, entegrasyon etkileşimini ve Belarus'un ihtimal dahilindeki Dünya Ticaret Örgütü'ne üyeliğinin ekonomik zararlarını ve faydalarını kapsamakta. Belarus Ekonomi Bakanı Dmitry Krutoi, 2014 yılında ekonomi Bakan Yardımcısı olarak göreve başladı ve 2017'de Ekonomi Bakanı Birinci Yardımcısı olarak atandı.

Kaynak: <http://eng.belta.by/economics/view/call-for-bolstering-belarusian-economys-resilience-to-external-shocks-114116-2018/>

Belarus Başbakanı, 2019'da denk bütçe vadediyor (28.08.2018)

Para politikası ve 2019 bütçesi için yapılan hükümet toplantısında konuşan Belarus Başbakanı Sergei Rumas, 2019 bütçe harcamasının devlet gelirin dayanaacağını söyledi.

"Bütçe ile ilgili olarak, temel gereklilik olan denge meselesi önemini korumakta. Kazandığımızdan daha fazlasını harcamayız. Bütçede gelire dayanmayan harcamalar olmayacak" diyen Belarus Başbakanı, bütçenin ekonomik gelişim senaryosuna dayanacağını, eğer ekonomi daha fazla gelir üretirse, en çok ihtiyaç duyulan yerlerde ilaveten gelir yatırımı yapmak için Cumhurbaşkanı'na önerilerde bulunacaklarını belirtti.

Kaynak: <http://eng.belta.by/economics/view/pm-only-revenue-based-expenditure-in-belarus-budget-2019-114305-2018/>

GÜRCİSTAN

Gürcistan'da Yenilenebilir Enerji Kaynakları Pilot Proje Uygulaması için Litvanya Biyokütle Enerji Birliği ile işbirliği çalışmaları gerçekleştiriliyor (20.07.2018)

Gürcistan Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanlığı, bu hafta Litvanya Biyokütle Enerji Birliği (LITBIOMA) ile "Gürcistan Dağlık Bölgelerinde Yenilenebilir Enerji Kaynaklarının Etkin Kullanımı" konulu ortak bir çalıştay düzenlemiş olup, toplantıya Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakan Yardımcısının yanı sıra çeşitli kurumlardan ve uluslararası bağış kuruluşlarından temsilciler de katıldı.

Gürcistan'da biyokütle ısıtma sistemlerinin olanaklarının ele alındığı LITBIOMA, Gürcistan Biyokütle Derneği ve Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanlığı'nın ortak girişimine ilişkin yapılan sunumda "Borjomi'deki hibrit enerji kaynaklarına yenilenebilir enerji kaynaklarının dahil edilmesiyle bir ısınma sisteminin oluşturulması" pilot projesinin, kamu-özel ortaklığı (PPP) aracılığıyla uygulanacağı belirtilmekte.

Fizibilite analizinin Litvanya şirketi UAB Enernta Group ve Gürcistan'ın Yeni Teknoloji Merkezi tarafından gerçekleştirildiği proje 2017 yılında başlamış olup, halihazırda ön araştırmalar yapılmakta ve pilot proje için zaman çizelgesi geliştirilmekte.

Toplantıda, fizibilite analizinin ara sonuçları, engellerin analizi ve koşulların kolaylaştırılması ile proje için ticari başarıya ulaşmanın yolları üzerinde duruldu. Bütçesinin 12 milyon Avro olduğu projenin ortakları Samtskhe-Javakheti Bölgesi, Akhaltsikhe Belediyesi, Borjomi Belediyesi, "Parkhotel" Ltd., Mtskheta-Mtianeti Bölgesi ve Dusheti Belediyesi'dir.

Kaynak: Georgia Today

Yayımlayan: Tiflis Ticaret Müşavirliği

AFBA tütün yasasının değiştirilmesi istedi (24.07.2018)

AFBA - Young Financiers and Businessmen Association (Genç Finansçılar ve İşadamları Derneği) Meclis Sağlık ve Sosyal İşler Komisyonunda yaptığı açıklamada Gürcistan tütün yasasının yeniden düzenlenmesine acilen ihtiyaç bulunduğunu bildirdi. Bilindiği üzere Gürcistan'da Mayıs 2018'den beri kapalı yerlerde sigara içilmesi yasak.

Kaynak: Caucasus Business Week

Yayımlayan: Batum Ticaret Ataşeliği

Batum'da plaj ve yaya köprülerinin korunması için 20 milyon dolarlık proje (15.08.2018)

Gürcistan Bölgesel Kalkınma ve Altyapı Bakanlığı'na bağlı Kentsel Kalkınma Fonu, kıyı erozyonunu durdurmak için Batum ve civarı plajlarda yeni bir projeye başladı.

Asya Kalkınma Bankası'nın da desteklediği proje, 21 milyon ABD Doları değerinde olup, sahil şeridinin yenilenmesine vakfedildi. 12 yaya köprüsünün yapılması öngörülen proje kapsamında, caddelerin zarar gören kısımlarının da onarılması planlanıyor. Proje kapsamında çalışmaların 2019'da başlayacağı duyuruldu.

2015 yılında 20 milyon ABD Doları değerinde benzer bir proje yine Gürcistan'da Asya Kalkınma Bankası desteğiyle gerçekleştirildi.

Kaynak: <http://georgiatoday.ge/news/11839/Batumi%3A-%24-20-Million-to-Protect-Beaches-and-Refurbish-Pedestrian-Bridges>

Gürcistan'a para transferi Temmuz ayında %19,3 arttı (16.08.2018)

Gürcistan Ulusal Bankası (NBG) tarafından yapılan açıklamada, Temmuz 2018'de Gürcistan'a 144,2 milyon ABD Doları transfer edildi. Bu tutarın, geçen yılın aynı ayına kıyasla Gürcistan'a yapılan para transferinde %19,3'lük bir artışa işaret ettiği belirtildi.

2018 yılında Avrupa Birliği üyesi ülkelere yapılan para transferi 48,3 milyon ABD Doları idi. AB ülkelerinden yapılan transfer, Rusya'dan yapılanı geçti. Ancak NBG'ye göre, Temmuz 2018'de Gürcistan'a yapılan en fazla para transferi 43 milyon ABD Doları ile Rusya'dan yapıldı. Rusya'yı 16,3 milyon ABD Doları ile İtalya ve 15 milyon ABD Doları ile Yunanistan takip etti. Yılın ilk altı ayında Rusya'dan Gürcistan'a yapılan para transferi 214 milyon ABD Doları iken, Avrupa Birliği üyesi ülkelere 255 milyon ABD Doları.

Kaynak: <http://georgiatoday.ge/news/11850/Money-Transfers-to-Georgia-up-by-19.3%25-in-July>

Gürcistan'da gaz depolama tesisi yapılacak (17.08.2018)

Gürcistan Başbakanı Mamuka Bakhtadze, kabine toplantısı öncesi yaptığı açıklamada, Gürcistan'ın enerji güvenliği ve bağımsızlığını güçlendirmek için yeraltı doğalgaz depolama tesisi yapmayı planladıklarını belirtti.

150 milyon Avro değerindeki projenin, Alman KfW Kalkınma Bankası ve Gürcistan Petrol ve Gaz Şirketi arasında yapılan borç anlaşmasının bir parçası olarak finanse edileceği ifade edildi.

Gaz depolama tesisinin stratejik önemde olduğunu vurgulayan Bakhtadze, "Tesis gaz arzı ve tüketimi arasındaki açıklığı kapatacak ve kışın en fazla artan aylarda tüketim taleplerini karşılayacak" dedi.

Tesisin potansiyel risklere karşı ülkeyi koruyacağını belirten Gürcistan Ekonomi Bakanı Giorgi Kobulia, "Proje ticari olarak da çok makul. Ucuzken gaz alabilecek ve pahalıyken kullanabileceğiz" dedi.

Kaynak: <https://civil.ge/archives/249426>

Gürcistan'ın dış ticaret hacmi arttı (20.08.2018)

Gürcistan devlet istatistik ofisinin yayınladığı ön verilere göre, 2018'in ilk yedi ayında Gürcistan'ın dış ticaret hacmi 7,1 milyar ABD Dolarına ulaşarak, geçen yılın aynı periyoduna göre %24,4 artış gösterdi. Gürcistan'ın ihracatı 1,9 milyar ABD Dolarına ulaşarak geçen yılın aynı periyoduna göre %28,8 artarken, ithalatı 5,2 milyar ABD Dolarına ulaşarak %22,9 arttı.

Gürcistan'ın Avrupa Birliği üyesi ülkelerle ticaret hacmi 2018'in ilk yedi ayında 2 milyar ABD Dolarına ulaşarak, %25,6 artış gösterdi. Öte yandan, Gürcistan'ın Bağımsız Devletler Topluluğu ile olan ticaret hacmi 2.4 milyar ABD Doları ile geçen yılın aynı sürecine kıyasla %33,5 arttı.

Türkiye, 1 milyar ABD Doları ile 2018'in ilk yedi ayında Gürcistan'ın en büyük ticaret ortağı oldu. Türkiye'yi sırasıyla Rusya, Azerbaycan ve Çin 760,9 milyon ABD Doları, 611,7 milyon ABD Doları ve 584,1 milyon ABD Doları ile takip etmekte.

Kaynak: <https://civil.ge/archives/249586>

KAZAKİSTAN

Kazakistan bankaları Özbekistan pazarına giriş yapabilir (10.07.2018)

Kazakistan Ulusal Bankası ve Özbekistan Merkez Bankası, banka sektörünün beraber denetlenmesin için sözleşme imzaladı.

Kazak Ulusal Bankası Başkanı Daniyar Akishev, "Bugün banka endüstrisinin denetimi hakkında bilgi paylaşımı yapıp Kazak bankalarının, Özbekistan'da banka sübvansiyonları açma olanağı sağlayacak bir anlaşma imzaladık" dedi.

Kazakistan Ulusal Bankası Başkanına göre, Halk Bankası Özbek piyasasına olan ilgisini dile getirdi. Akishev de diğer bankaların da komşu ülkede sübvansiyon açmak isteyeceklerini umduğunu beyan etti.

Bu anlaşma altında iki taraf da, iki ülkenin banka sektörünü etkileyecek önemli yenilikler ile yasal ve düzenleyici çerçeve hakkında bilgi paylaşımında bulunup, ülkelerin yasaları içerisinde birbirlerini denetleyip kontrol edebilecekler.

Kaynak: https://www.inform.kz/en/kazakhstan-s-banks-may-enter-uzbekistan-market_a3315017

Kazakistan ile Dünya Bankası arasında işbirliği geliyor (25.07.2018)

Dünya Bankası'nın Avrupa ve Orta Asya'dan sorumlu Başkan Yardımcısı Cyril Muller tarafından "The Astana Times" gazetesine verilen mülakatta, bağımsızlığını kazandığından bu yana son 25 yılda Kazakistan'da Dünya Bankası tarafından 8,1 milyar ABD Dolarının üzerinde 46 projenin hayata geçirildiği ifade edildi.

Muller yaptığı açıklamada, Kazakistan'da altyapı, ulaştırma ve enerji projelerinin yanı sıra ülkenin ekonomik anlamda petrol ve diğer enerji kaynaklarına olan bağımlılığının azaltılması için özellikle tarım sektörüne yapılacak olan yatırımların Dünya Bankası tarafından desteklendiğini belirtti. Ayrıca, Dünya Bankası'nın Kazakistan'da eğitim ve sağlık koşullarının daha da iyileştirilmesi, eğitim ve sağlık hizmetlerinin daha kaliteli hale getirilmesi ve insanların daha iyi koşullarda eğitim ve sağlık imkanlarından faydalanmaları hususlarında çalıştığı vurgulandı. Ayrıca, Dünya Bankası tarafından yapılan revizyona göre; Kazakistan'ın 2018 yılı büyüme rakamının %2,6'dan %3,7'ye çıkarıldığı da açıklandı.

Kaynak: <https://astanatimes.com/2018/06/world-bank-group-human-capital-diversification-can-be-drivers-of-kazakh-growth/>

Türkiye'de Kazak sermayesi olan şirket sayısı yükseldi (27.07.2018)

Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nden yapılan açıklamaya göre, 2018 yılı Haziran ayında kayda geçen Kazak sermayesine sahip şirketlerin sayısı 22. Geçen yılın aynı ayına kıyasla %50 artış söz konusu.

Kazak şirketlerin kayda geçen toplam sermayi 2018 Haziranda 1,8 milyon Türk Lirası. Bu sayı 2017 yılında ise sadece 460 bin Türk Lirası idi.

Bu yıl Türkiye'de 11.861 şirket kayda geçti. Bu rakam geçen sene Haziran ayından itibaren %32,7 oranında bir düşüşe işaret ediyor.

Kaynak: https://www.inform.kz/en/number-of-companies-with-kazakh-capital-in-turkey-up_a3334934

Kazakistan'da ikinci özelleştirme dalgası (09.08.2018)

Kazakistan'ın ikinci özelleştirme dalgası %77,4 oranında tamamlandı. 1 Temmuz itibarıyla 887 kamu iktisadi teşekkülünden 502'si satışa çıkarıldı ve 421'i 620 milyon ABD Doları karşılığında satıldı.

2016-2020 Kapsamlı Özelleştirme Planı'nda yer alan 63 üst düzey kaynaktan 15'i 317,3 milyon ABD Doları karşılığında satıldı. Bunların arasında 33 milyon ABD Doları değerinde iki ulusal şirket ve 284 milyon ABD Doları değerinde 13 ulusal holding bulunmaktadır.

Astana Times'ın haberine göre satış fiyatları, %1,4 oranında beklenen değeri aştı. Kazakistan Maliye Bakanlığı Kamu Teşekkülü ve Özelleştirme Komitesi Başkanı Kalymzhan İbraimov yaptığı açıklamada, "Özelleştirmeden kazanılan paranın büyük çoğunluğu ulusal şirketler ve holdinglerin satış fiyatlarından oluşmakta" dedi.

2018 yılı sonunda 87 varlığı daha satışa çıkarılacağı, bunlardan 20'sinin ulusal varlıklar, 31'inin toplumsal mülkiyet ve 36'sının yarı kamu sektörü varlığı olduğu belirtildi. Maliye Bakanı Bakhyt Sultanov yaptığı açıklamada, özel şirketlerin uygun olan devlet varlıkları için artan ilgisine dikkat çekti. Gelecek yıllarda Air Astana, Kazakhtelecom ve Kazatomprom'un da özelleştirilecekleri ifade edildi.

Kaynak: <https://astanatimes.com/2018/08/kazakh-privatisation-on-schedule-says-committee-chairperson/>

Almati'ya yabancı yatırım için yeni projeler (09.08.2018)

Kazakh Invest Ulusal Şirketi Genel Müdürü Zhandos Orazaliyev, Almati'de toplamı 400 milyon ABD Dolarından fazla olan ve yabancı şirketlerin de katılımıyla 11 yatırım projesi uygulayacaklarını söyledi.

Kazakh Invest'e göre, Almati giderek daha fazla uluslararası yatırım çekiyor. 2018'in ilk yarısında şehrin sabit sermayesine yapılan yatırım 851 milyon ABD Doları civarında olup, geçtiğimiz yılın aynı periyoduna kıyasla %22,7 arttı. Uluslararası yatırımın payı ise 129 milyon ABD Dolarına ulaştı.

Almati'da kayıtlı 7.500 civarında yabancı şirketin olduğunu söyleyen Orazaliyev, gün itibarıyla 11 projeye rehberlik ettiklerini ve bu projelerin 414,8 milyon ABD Doları değerinde uluslararası yatırım çektiğini belirtti. Bu projelerin imalat sanayii ve ticareti merkezli olduğu ifade edildi.

Kaynak: https://www.inform.kz/en/foreign-companies-to-invest-in-new-projects-in-almaty_a3349579

KIRGIZİSTAN

Kırgızistan Ekonomi Bakanlığı, Türk iş insanlarının Kırgızistan'a yatırım yapmaları için destek olacak (06.07.2018)

Kırgızistan Ekonomi Bakanı Oleg Pankratov, T.C. Bışkek Büyükelçisi Cengiz Kamil Fırat ile toplantı düzenledi. Bakanlığın Kırgızistan'a yatırım çekme konusunda Türk işadamlarına yardımda bulunacağını dile getirdi.

Kırgızistan Ekonomi Bakanı Oleg Pankratov tarafından yapılan açıklamada, toplantı sırasında Kırgızistan Ekonomi Bakanı Pankratov'un Bakanlığın Türkiye ile ticaret, yatırım ve girişimcilik alanlarına özel önem verdiğini aktardı.

Toplantıda, tarafların iki ülke arasındaki ticaret hacminin büyümesindeki olumlu eğilime işaret ederek, inşaat, ticaret, yatırım, işleme sanayii ve turizm alanlarında umut vaat eden alanları görüştükleri ifade edildi. Toplantıda ayrıca, özellikle Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sooronbay Ceenbekov'un Nisan 2018'de Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında ulaşılan anlaşmalar, ticaret seviyesinin 1 milyar ABD Dolarına çıkarılmasına yönelik bir anlaşmaya dikkat çekildiği aktarıldı.

Büyükelç Cengiz Kamil Fırat'ın 24 Haziran'da Türkiye'de yapılan Cumhurbaşkanı ve 27. Dönem Meclis seçimleri hakkında bilgi vererek, hükümetin yapısında bazı değişiklikler yapıldığını ve dolayısıyla bu değişikliklerin devletler arasındaki ikili ilişkileri olumlu yönde etkileyeceğini umduğunu dile getirdiği bildirildi.

Kaynak: <http://kabar.kg/tur/news/ekonomi-bakanl-turk-i-adamlar-na-k-rg-zistana-yat-r-m-cekmeye-yard-mc-olacak/>

Kırgızistan'da Uluslararası Endüstri Parkı kurulacak (10.07.2018)

Kırgızistan Sanayi, Enerji ve Madencilik Devlet Komitesi Başkanı Ulanbek Riskulov ve Guangdong Eyaleti İnşaat ve Bitirme Malzemeleri Derneği Başkanı, Tanguan Yapı Malzemeleri Derneği Başkanı Fan Lan arasında mutabakat zaptı imzalandı.

Kırgızistan Enerji ve Çevre Politikası Devlet Komitesinin basın servisinden yapılan yazılı açıklamada, Kırgızistan'daki uluslararası yapı malzemeleri, mobilya, elektronik ve ev aletleri sanayi parkının oluşturulması için projenin tanıtımında tarafların iş birliği yapması öngörüldüğü belirtildi.

Yatırım projesinin 150 milyon ABD Doları değerinde olması bekleniyor. Anlaşmaya göre, yatırımcı yatırım projesinin uygulanmasını 2023 yılına kadar tamamlamayı taahhüt ediyor.

Kaynak: <http://kabar.kg/tur/news/k-rg-zistanda-uluslararası-endustri-park-kurulacak/>

Kırgızistan, Makmalzoloto madeninin geliştirilmesi için yatırımcı arayışında (07.08.2018)

Kabar'ın haberine göre, Kyrgyzaltyn JSC'nin basın servisi tarafından yapılan açıklamada, Makmalzoloto madeninin geliştirilmesi için yatırımcı seçiminin 2018 sonunda yapılması planlandığı belirtildi.

Yatırımcı seçimi amacıyla, ilgili bakanlıkların ve Toguz-Toro bölgesi yerel yöneticilerinin temsilcilerinin bulunacağı özel bir departmanlararası komisyon kurulacak.

Kyrgyzaltyn'ın Makmalzoloto madeni, Jalal-Abad oblastının 22 bin nüfuslu Toguz-Toro bölgesindeki tek bütçe oluşturan teşebbüstür.

Kaynak: <http://kabar.kg/eng/news/kyrgyzstan-looks-for-investor-for-development-of-makmalzoloto-mine/>

Kırgızistan'ın dış ticaret hacmi 2018 yılının ilk yarısında 3.2 milyar ABD Dolarını geçti (14.08.2018)

2018 yılının ilk altı ayında Kırgızistan'ın dış ticaret hacmi 3.2 milyar ABD Dolarını geçti.

Kırgızistan Ulusal İstatistik Komitesi'nin ön tahminlerine göre, bu gösterge 2017'nin aynı dönemine kıyasla %17,1 artışa işaret etmektedir.

2018 yılının ilk yarısında Kırgızistan ihracatı 811.8 milyon ABD Dolarına ulaşarak %2,7'lik artış gösterdi. Öte yandan, Kırgızistan ithalatı aynı dönemde 2.4 milyar ABD Dolarına ulaşarak %22,8 arttı.

2018 yılının ilk yarısında Kırgızistan'ın Avrasya Ekonomik Birliği üyesi ülkeler ile olan ticaret hacmi 1.1 milyar ABD Dolarına ulaşarak, geçen yılın aynı periyoduna kıyasla %4,9 arttı. Kırgızistan'ın söz konusu ülkelere ihracatı 311 milyon ABD Doları iken, ithalatı 805.4 milyon ABD Doları.

Kaynak: <http://kabar.kg/eng/news/foreign-trade-turnover-of-kyrgyzstan-for-six-months-exceeds-3.2-bln/>

Kırgızistan Maliye Bakanlığı 2019 devlet bütçesi pojesini sundu (28.08.2018)

Kırgızistan Maliye Bakanlığı 2019-2021 yılları arası devlet bütçesine ilişkin projesini sundu.

Söz konusu yıllar için Kırgızistan Maliye Bakanlığı'nın tahminlerinin temelini oluşturan ekonomik göstergeler, Kırgız Hükümeti'nin "Birlik, Güven, Yaratım" başlıklı programında tanımlanan 2016-2018 kalkınma analizine dayanmaktadır.

Kırgızistan Maliye Bakanlığı tahminlerine göre, 2019 yılında reel GSYİH büyüme oranı %4, 2020'de %4,4 ve 2021'de %4,2 olacak.

Maliye Bakanlığı'nın projesine göre, yabancı kamu yatırımları ile birlikte toplam hükümet gelirleri 2019 yılında 167.4 milyar Som, 2020'de 175 milyar Som ve 2021'de 181.2 milyar Som olması bekleniyor. Buna karşın, toplam harcamaların ise 2019 yılında 158.4 milyar Som, 2020'de 162.9 milyar Som ve 2021'de 162.3 milyar Som olması beklenmektedir.

Kaynak: <http://kabar.kg/eng/news/kyrgyz-ministry-of-finance-presents-project-on-state-budget-for-2019/>

MOĞOLİSTAN

Moğolistan Hükümeti maden arama lisansı için uygun alanların koordinatlarını onayladı (08.08.2018)

8 Ağustos 2018 tarihinde gerçekleştirilen toplantıda Moğolistan kabinesi maden arama çalışmaları için uygun olan bölgelerin koordinatlarını onayladı. Kabine aldığı karar ile sürdürülebilir madencilik aktivitelerini garanti altına almayı, ekonomik büyümeyi canlandırmayı, madeni kaynakların rezervini artırmayı ve yerli ve yabancı yatırımları çekmeyi amaçlamaktadır.

Koordinatların kabine tarafından onaylanması, bu yıl yaklaşık 170 sahanın ihale duyurusunu yasallaştırmaktadır. Bir başka deyişle, ayda iki defa 25-30 kadar saha için bir ihale yapılacaktır. İhaleye çıkacak maden sahaları ortalama 5000 hektardan oluşmaktadır. İhaleler yolu ile devlet bütçesine yaklaşık 25 milyar Moğolistan Tugriki katkı yapılması tahmin ediliyor.

Kaynak: <http://www.montsame.mn/en/read/16274>

Moğolistan ticaret hacmi büyüyor (15.08.2018)

2018 yılının ilk yedi ayında Moğolistan 143 ülkeyle ticaret yaparak, toplam ticaret hacmini 7.4 milyar ABD Dolarına ulaştırdı. 4.1 milyar ABD Doları ihracat yapılırken, 3.3 milyar ABD Doları ithalat yapıldığı öğrenildi.

Geçtiğimiz yılın aynı periyoduna kıyasla bakıldığında, Moğolistan'ın toplam dış ticaret hacmi %26,2 artış ile 1.5 milyar ABD Dolarına çıktı. Bu artışın %16,9'u ihracat iken, %40,1'i ithalat kaynaklıdır.

Moğolistan'ın toplam ihracatının %95,6'sı madeni ürünler, tekstil eşyaları, doğal taşlar ve değerli taş ve mücevherlerin ihracatından oluşmaktadır. Öte yandan, ithalatın ise %66,8'ini madeni ürünler, makine, ekipman, elektrik aletleri, ulaşım araçları ve yiyecek ürünleri oluşturmaktadır.

Kaynak: <http://www.montsame.mn/en/read/16369>

MOLDOVA

Dünya Bankası Moldova'ya 30 milyon ABD Doları tutarında finansman tahsisini onayladı (06.07.2018)

Dünya Bankası, Ekonomik Yönetim Geliştirme Politikaları Operasyonu kapsamında Moldova'ya 30 milyon ABD Doları tutarında finansman tahsisini 5 Temmuz 2018 tarihinde onayladı. Finansman, Moldova hükümetinin kamu mali yönetimi ve bankacılık, tarım ile enerji sektörleri de dahil olmak üzere, iş ortamının iyileştirilmesi alanında reformların gerçekleştirilmesi sonucunda tahsis edilecek.

Moldova Maliye Bakanlığı, finansmanın amacının makroekonomik istikrar ve ekonomik büyümenin teşviki olduğunu açıkladı. Bakanlığa göre, Moldova'nın Ekonomik Yönetimi Programı "DPO-3" 2018-2021 yılları arasında Dünya Bankası – Moldova Stratejik Ortaklık Çerçevesi'nin ana unsurlarından biri ve "Moldova 2020" Moldova'nın Ulusal Kalkınma Stratejisi'ni desteklemektedir.

Dünya Bankası'nın resmi açıklamasında, kaynakların Moldova'ya vergi risklerinin ve özel sektörün gelişme koşullarının uyumlaştırılması amacıyla tahsis edildiği ifade ediliyor.

Dünya Bankası tarafından sağlanan finansman, emeklilik sisteminde istikrarın artırılması, sigara bağımlılığına karşı mücadele, kamu sermayeli firmalarda şeffaflığın artırılması, ayrıca üst düzey yetkililerince mal varlıklarının beyan edilmesi mekanizmasının iyileştirilmesine katkıda bulunacaktır. Bununla birlikte, söz konusu finansman, çiftçilerin emek verimliliğinin artırılması amacıyla, tohum, fidan, pestisit ve gübre deneme sürecinin kolaylaştırarak izin belgelerinin temin etme sürecinin etkinleştirerek özel sektöre gelişme desteğinde bulunacaktır.

Son olarak, finansman bankacılık sektöründe kamu mali yönetim rejiminin güçlendirilmesi ve elektrik enerjisi satın alma sürecinde şeffaflığın artırılmasına katkıda bulunacak.

Dünya Bankası Moldova Baş Ekonomisti Elisa Gamberoni, orta vadede ciddi olarak tüketime bağlı istikrarlı ekonomik büyümenin beklendiğini; ekonomik büyümenin teşviki ile makroekonomik istikrarın devam ettirilmesinin ekonomi yönetimindeki sorunların çözümünü gerektirdiğini söyledi. Hedefin, orta vadede vergi risklerinin azaltılması ve özel sektörün gelişmesi amacıyla ekonomi yönetimindeki en önemli eksikliklerin giderilmesine yapıldığını da sözlerine ekledi.

Kaynak: www.moldpres.md

Yayımlayan: Kişinev Ticaret Müşavirliği

Moldova'da kabul edilen mali mevzuat değişiklikleri dış ortaklar tarafından olumsuz karşılandı (26.07.2018)

Moldova parlamentosunun 26 Temmuz 2018 Perşembe günü iki oylamada kabul ettiği mali reform kanun paketi ABD, IMF ve AB tarafından olumsuz karşılandı.

IMF Moldova Temsilciliği'nin yaptığı basın açıklamasında mali mevzuat değişikliklerinin ve vergi affının IMF tarafından desteklenen programın hedeflerine ters düştüğü, bunların vergi disiplininin zayıflamasına yol açacağı, vergi sistemini riske atacağı ve IMF uzmanlarının onaylanan değişiklikleri incelemekte olduğu belirtildi.

Moldova nezdinde AB Büyükelçisi Peter Michalko, onaylanan mevzuat değişikliklerinin aletacele kabul edilmiş olmasını eleştirerek, Moldova'nın AB'ye ve diğer dış ortaklarına karşı üstlendiği taahhütlerin ihlal edilmesine yol açabileceğini söyledi.

Moldova Başbakanı Pavel Filip'in 24 Temmuz 2018 Salı günü duyurulan ve ardından 26 Temmuz 2018 tarihinde Moldova Parlamentosu tarafından onaylanan mali mevzuat değişikliği paketi ana hatlarıyla;

- Gelir vergisi oranının, tek vergi oranı uygulamasına geçilerek, %18'den %12'ye düşürülmesini,
- İşveren tarafından ödenen zorunlu sosyal sigorta katkı payının %23'ten %18'e düşürülmesini,
- Bireysel yıllık vergi muafiyetinin 11.280 MDL seviyesinden 24.000 MDL seviyesine artırılmasını,
- HORECA (Hotel/Restaurant/Catering) sektörü için KDV oranının %20'den %10'a düşürülmesini,
- Taksi şoförleri için özel vergilendirme rejiminin uygulanmasını,
- Özel kişilerin sahip olduğu ve daha önce beyan etmediği varlıkları değerinin %3'ü karşılığında yasallaştırabilmesini (sermaye affı),
- İhracat bedeli dövizlerin yurda getirilmesi süresinin 2 yıldan 3 yıla artırılmasını öngörmektedir.

Kaynak: Kişinev Ticaret Müşavirliği

Moldova'nın ulusal havayolu firması "Air Moldova" özelleştirme kapsamına alındı (27.07.2018)

Moldova'nın ulusal havayolu firması olan ve havacılık pazarının %43'üne hakim "Air Moldova" özelleştirme kapsamına alındı. Moldova Kamu Mülkiyeti Ajansı'nın basın duyurusunda, "Air Moldova"nın, uçak filosunun yenilenmesi, hizmet kalitesinin iyileştirilmesi ve hizmetlerin çeşitlendirilmesi, ayrıca transit yolcu sayısının artırılması amacıyla özel sermaye ihtiyacından kaynaklanarak, ilk defa satışa çıkarıldığı belirtildi.

Air Moldova'nın satış fiyatı henüz açıklanmamakla birlikte firmanın kayıtlı sermayesinin 301.5 milyon MDL (yaklaşık 18.2 milyon ABD Doları) olduğu bilinmektedir. Firmanın varlıkları arasında 3 uçak mevcut olup, diğer 4 uçak için leasing ödemeleri devam etmektedir. Kamu Mülkiyeti Ajansı'nın verilerine göre, firmada yaklaşık 550 kişiye istihdam sağlanmaktadır.

Kaynak: Moldova Kamu Mülkiyeti Ajansı

2018 yılında Moldova ekonomisinde %5 büyüme bekleniyor (24.08.2018)

Moldova Başbakanı Pavel Filip, uluslararası radyo istasyonunda verdiği mülakatta Moldova ekonomisinin 2018 yılında %5 büyümesini beklediklerini söyledi.

Filip yaptığı açıklamada, "2016'da göreve geldiğimizde Moldova ekonomik, siyasi ve sosyal bir krizin içindeydi. En azından maaşları ve emeklilik aylıklarını ödeyemediğimiz için muyluyduk; çünkü bütün dış finansman dondurulmuştu. Ve işte buradayız. Güçlü takımımız sayesinde bu zorlukların üstesinden gelebildik" dedi.

2016'da Moldova ekonomisinin %4 büyüdüğüne dikkat çeken Başbakan Filip, 2017 yılında da %4,5 oranındaki büyümeyi hatırlattı. Filip, "Benzer şekilde, geçtiğimiz yıl 60 binden fazla iş yaratan %8'lik endüstriyel büyüme söz konusuydu. Bu artışlar devlet bütçesindeki gelirler sayesinde oldu. O halde daha fazla sosyal program başlatabiliriz" dedi.

Kaynak: <https://www.moldpres.md/ru/news/2018/08/24/18007575>

Dünya Bankası, Moldova'ya 35 milyon ABD Doları tutarında kredi sundu (31.08.2018)

Moldova, Dünya Bankası Yönetim Kurulu tarafından onaylanan ve arazi yönetimi ve gayrimenkul yönetim sisteminin şeffaflığının ve kalitesinin geliştirilmesini amaçlayan kayıt ve değerlendirme projesi karşılığında 35 milyon ABD Doları alacak.

Moldpres'in haberine göre, projenin uygulanmasıyla birlikte Moldova vatandaşları, yerli ve yabancı yatırımcılar, kamu kurumları ve devlet daireleri mülkiyet haklarının güvenliğinin artırılmasından ve daha gelişmiş bir gayrimenkul piyasasından faydalanacaklar.

Dünya Bankası'nın Moldova ofisinden yapılan basın açıklamasında, projenin Moldova otoritelerine, vatandaşlar ve iş dünyası için dolaysız maliyet olmadan ulusal değerlendirme ve kayıt yapma imkanı sağlayacak.

Kaynak: <https://www.moldpres.md/ru/news/2018/08/31/18007714>

ÖZBEKİSTAN

Lukoil, Özbekistan'daki doğal gaz üretimini arttırma eğiliminde (19.07.2018)

Rus şirketi Lukoil, 2019 yılında Özbekistan'daki doğalgaz üretimini yılda 19 milyar metreküpe çıkarmayı planlıyor. Lukoil Başkanı Vagit Alekperov, bu planı Rusya Başbakanı Dmitry Medvedev ile olan buluşmasında açıkladı.

Vagit Alekperov, yılın ilk yarısında şirketin bu alanda önderlik edecek bir arazideki imalatına başladığını ve Lukoil'in Özbekistan'ın en büyük yatırımcısı olduğunu söyledi.

Kaynak: <https://www.uzdaily.com/articles-id-44903.htm>

Özbekistan dış ticaret hacmi 17.8 milyar ABD Dolarına ulaştı (12.08.2018)

2018 yılının ilk 7 aylık dönemi sonuçlarına göre, Özbekistan'ın dış ticaret hacmi 17.8 milyar ABD Dolarına ulaşarak, geçen yılın aynı dönemine kıyasla %24,2 artış gösterdi.

Dış ticaretteki ihracatın payı 7.6 milyar ABD Doları ile %15,7 büyümeye gösterirken, ithalat hacmi 10.2 milyar ABD Doları ile %31,4'lük bir artış gösterdi ve 2.5 milyar ABD Doları tutarındaki ticaret açığı dikkat çekti.

Özbekistan Cumhuriyeti Devlet İstatistik Komitesi'ne göre, Bağımsız Devletler Topluluğu ile iş birliğinin güçlendirilmesine yönelik atılan adımlar ve dış ticaret için kapsamlı destek ile Bağımsız Devletler Topluluğu üyesi ülkelerin 2018'in ilk yarısında Özbekistan dış ticaret hacmindeki payı %38,5'e ulaştı.

Kaynak: <http://uza.uz/en/business/uzbekistan-s-foreign-trade-turnover-amounted-to-17-8-billion-12-08-2018>

Özbekistan'ın Cizzak şehri uluslararası yatırım forumuna ev sahipliği yaptı (30.08.2018)

Bölgenin yatırım potansiyelini ve doğrudan yabancı yatırım cazibesini artırmak için Özbekistan'ın Cizzak bölgesinde Uluslararası Yatırım Forumu düzenlendi.

Büyük şirketlerin temsilcileri, uluslararası finans kuruluşları ve Özbekistan'daki yabancı ülke büyükelçileri yatırım forumuna davet edildi.

Organizasyon çerçevesinde emtia üreticilerinin ürünleri sergilenirken, özel sektör içinde ve özel sektör ile Özbekistan kamu sektörü arasında ikili iş görüşmeleri ve bölgedeki ortak teşebbüslere ziyaretler de gerçekleştirildi.

Kaynak: <http://uza.uz/en/business/jizzakh-hosts-an-international-investment-forum-29-08-2018>

RUSYA

Rusya-Türkiye ticaret hacminde büyük artış yaşandı (12.07.2018)

Rusya ile Türkiye arasındaki ticaret hacmi 2018 yılı Ocak-Mayıs aylarında geçen yılın aynı dönemine göre %46,2 artarak 11.3 milyar ABD Dolarına çıktı.

Rusya Federal Gümrük Servisi (FTS) verilerine göre, Rusya'nın Türkiye'ye toplam ihracatı bu yılın ilk beş ayında, geçen yılın aynı dönemine göre %44,6 artarak 9.7 milyar ABD Dolarına yükseldi.

Rusya'nın Türkiye'den ithalatı da aynı dönemde %60 artarak 1.6 milyar dolara çıkarken, Rusya ile Türkiye arasındaki ticaret hacmi söz konusu dönemde %46,2 artarak 11.3 milyar ABD Dolarına çıktı.

Rusya'nın toplam ticaret hacminde Türkiye'nin payı da 0,7 puan artarak %4,2'ye yükseldi.

FTS'nin bir süre önce yayınladığı verilere göre, Türkiye, geçen yıla kıyasla %50'ye yakın artan ticaret hacmiyle, bu yılın ilk dört ayında Rusya'nın en büyük dördüncü ticaret ortağı oldu.

Kaynak: <https://www.gazetem.ru/rusya-turkiye-ticaret-hacminde-buyuk-artis-yasandi/>

Rusya, ABD hazine kağıtlarının en büyük sahipleri listesinden çıktı (18.07.2018)

Rusya, ABD hükümetinin değerli kağıtlarına yatırımlarını azaltması sebebiyle yatırım hacmine göre en büyük 30 ülke arasından çıktı.

ABD Maliye Bakanlığı'nın basın servisinden yapılan açıklamada, 2018 yılı Mayıs ayında Rusya'nın ABD hükümetinin değerli kağıtlarına yatırım hacmini 14 milyar 900 milyon ABD Dolarına düşürdüğü belirtildi.

Mart ayında yatırımlar 96.1 milyar ABD Doları seviyesindeyken, Nisan ayında bu değeri 48.7 milyar ABD Dolarına düşürüldü.

Kaynak: <https://www.gazetem.ru/rusya-abd-hazine-kagitlarinin-en-buyuk-sahipleri-listesinden-cikti/>

Rusya Federasyonu'nda KDV oranı %20'ye çıktı (27.07.2018)

Rusya Federasyonu Devlet Duması, KDV oranının %20'ye yükseltilmesi ile ilgili yasa tasarısını onayladı. Söz konusu artışın uygulanmasına 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren başlanacak.

Gıda ürünleri, çocuk ürünleri, periyodik yayınlar, eğitim, bilim ve kültür ile ilgili olan kitaplar, ilaç ve sağlık amacıyla kullanılacak ürünler gibi bazı sektörler için %10 olan KDV oranı korunacaktır.

KDV'nin artırılmasının federal bütçeye 2019 yılından itibaren yıllık 620 milyar Ruble tutarında ek gelir sağlayacağı hesaplanıyor.

Kaynak: Novorossisk Ticaret Ataşeliği

Rusya, Türkiye ile milli para birimleriyle ticaret yapmak istiyor (13.08.2018)

Rusya Devlet Başkanlığı Basın Sözcüsü Dmitri Peskov, "Uluslararası ticarete milli para birimlerinin kullanılmasıyla ilgili uzun süredir çalışmalar yürütüyoruz. Rusya, Türkiye ile de milli para birimleriyle ticaret yapmak istiyor" dedi.

Ulusal para birimleriyle ticaret yapmanın Rusya'nın çeşitli düzeylerde değerlendirdiği bir konu olduğunu belirten Peskov, gerek Rusya Federasyonu Devlet

Başkanı Vladimir Putin'in gerekse de Türkiye ile diplomatik diyaloga giren Rusya heyetlerinin ikili görüşmelerde birçok kez ele aldığı bir konu olduğunu belirtti.

Kaynak: <https://sputniknews.com/business/201808131067156800-russia-national-currency/>

Fitch, Rusya'nın kredi notunu açıkladı (18.08.2018)

Uluslararası Kredi Derecelendirme Kuruluşu Fitch Ratings, yabancı döviz cinsinden Rusya'nın uzun vadeli kredi notunu "BBB-" ile yatırım yapılabilir olarak belirledi. Rusya'nın kısa vadeli kredi notu ise "F3" olarak açıklandı.

Fitch'ten yapılan açıklamada, "Olumlu tahmin daha esnek döviz kurunun, enflasyon hedeflemesine bağlılığın ve istikrarlı bütçe stratejisinin desteklediği ekonomik politikanın güçlenmesinde devam eden gelişmeyi gösteriyor" denildi. Aynı zamanda, Fitch tarafından yapılan açıklamada, Rusya'nın ABD'nin Nisan ayında uygulamaya aldığı yeni yaptırımlarla iyi başa çıktığı da not edildi.

Fitch tarafından yapılan değerlendirmede, Rusya'nın güçlü bilançoya, dirençli finansmana ve güvenilir makro-ekonomik politikalar çerçevesine sahip olduğu belirtildi. Öte yandan, Fitch değerlendirmesinde, jeopolitik gerginliklerde artışın ve olası makroekonomik ve finansal dengeyi bozacak yeni yaptırımların Rusya'nın kredi notunu olumsuz etkileyeceği de özellikle belirtildi.

Fitch raporunda aynı zamanda, Rusya ekonomisinin 2018'de %1,8, 2019'da %1,5 ve 2020'de %1,9 oranlarında büyümesinin beklendiği ifade edildi.

Kaynak: <https://sputniknews.com/business/201808171067285907-russia-fitch-economy-sanctions-resilient/>

<https://www.gazetem.ru/fitch-rusyanin-kredi-notunu-belirledi/>

Türk otomotiv şirketleri Automechanika Moskova Fuarı'na katıldı (31.08.2018)

Uludağ Otomotiv Endüstrisi İhracatçıları Birliği'ne (OİB) mensup 47 otomotiv şirketi, Rusya'daki iş birliği imkanlarını geliştirmek ve ihracatı canlandırmak için Automechanika Moskova Fuarı'na katıldı.

OİB'den yapılan açıklamada, 27-30 Ağustos 2018 tarihleri arasında Rusya'nın başkenti Moskova'da düzenlenen ve otomotiv sektörünün en önemli organizasyonları arasında gösterilen fuarda Türk şirketleri büyük ilgi gördü.

Fuara katılan Türk firmaları, yeni otomotiv yedek parçaları, havalı fren ve debriyaj sistemleri, motor parçaları ve araç filtreleri gibi ürünlerini sergiledi.

OİB açıklamasında, Rusya ile Türkiye arasındaki ikili siyasi ilişkilerin düzelmesinin ekonomiye ve ikili ticarete de katkı sunduğu belirtilirken, "İki ülke otomotiv alanındaki başarı ve potansiyelini kazan kazan mantığıyla ele alabilir ve mevcut iş birliğini daha da ileri boyuta taşıyabilir. Bu anlamda bu yıl altıncı kez katıldığımız fuar, ihracat ve yatırım fırsatları bakımından oldukça verimli geçti" denildi.

Söz konusu fuar sayesinde çok sayıda firmayla yüz yüze görüşme fırsatı bulunduğu belirtilen açıklamada, "Bu yılın Ocak-Temmuz döneminde Türk otomotiv ihracatı, geçen seneye göre %14,4 artarak, 19.2 milyar ABD Dolarına çıktı ve tüm zamanların ilk 7 ay rekoruna ulaştık. Rusya'ya ihracatımız da aynı dönemde %57 artışla 273 milyon ABD Dolarına yükseldi. 2018 yılının tamamında Rusya'ya yönelik otomotiv ihracatımızın 500 milyon ABD Dolarına yaklaşmasını bekliyoruz" ifadeleri kullanıldı.

Kaynak: <https://www.gazetem.ru/turk-otomotiv-firmalari-rusyada-fuara-katildi/>

TACİKİSTAN

Tacikistan dış ticareti 2018 yılının ilk yarısında %20 artış gösterdi (23.07.2018)

Tacikistan dış ticareti 2018 yılı Ocak-Haziran döneminde 2 milyar ABD Dolarını aşarak 2017 yılına göre %20 artış gösterdi.

İstatistik verilerine göre 2018'in ilk yarısında ihracat, 2017 yılına göre %15,3 artış oranı ve 70,2 milyon ABD Doları değerinde artış ile 528.3 milyon ABD Dolarına ulaştı.

Toplam ithalat ise %22,7 artış oranı ve 283.1 milyon ABD Doları artışıyla 1.5 milyar ABD Dolarını aştı.

Bu verilere göre Tacikistan'ın dış ticaret açığı yılın ilk yarısında 1 milyar ABD Dolarını geçti.

2018 yılının ilk yarısında Tacikistan'ın ana ticaret ortakları, Rusya (470 milyon ABD Doları), Kazakistan (416 milyon ABD Doları), Çin (316 milyon ABD Doları), Türkiye (202 milyon ABD Doları) ve Özbekistan (128 milyon ABD Doları) oldu.

Kaynak: Asia-Plus

Tacikistan ekonomisi 2018 yılının ilk yarısında %7.2 büyüdü (23.07.2018)

Tacikistan ekonomisi 2018 yılının ilk yarısında %7,2 büyüdü. Tacikistan Hükümetinin İstatistik Ajansı'nın verilerine göre, 2018 yılı Ocak-Haziran ayları döneminde GSYİH karşılaştırılabilir fiyatlar bakımından 2017 yılına göre 2.8 milyar Somoni (306 milyon ABD Doları) artarak %7,2'lik büyümeye kaydetti. Tacikistan Hükümeti tarafından 2018 sonunda 2017 yılına göre GSYİH'de %7'lik bir artış beklenmekte.

Kaynak: Asia-Plus

Asya Kalkınma Bankası, 2019-2021 yılları için Tacikistan'a 300 milyon ABD Doları sağlamayı planlıyor (15.08.2018)

Asya Kalkınma Bankası Başkan Yardımcısı Wencai Zhang, 13 Ağustos 2018'de Tacikistan Cumhuriyeti Başbakanı Rasoulzoda ile görüştü.

Zhang görüşme sonrası yaptığı açıklamada, Tacikistan'ın kapsayıcı ve sürdürülebilir büyümeye olan çabasını göz önünde bulundurarak, Asya Kalkınma Bankası'nın Tacikistan'ın kalkınma gündemine verdiği desteği tekrarladı. "Asya Kalkınma Bankası, Tacikistan'la 20 yıllık yakın kalkınma partnerliğinden gurur duymaktadır" diyen Zhang, Tacikistan'la güçlü ilişkilerine verdikleri değeri ve ülkenin kalkınma önceliklerini desteklediklerini ifade etti.

Asya Kalkınma Bankası'nın 2019-2021 süresince Tacikistan'a 300 milyon ABD Doları temin etmeyi planladığını belirten Zhang, destek programının kilit ulaşım koridorlarının iyileştirilmesini, finans sektörünün geliştirilmesini ve enerji sektörü reformlarını ve altyapı iyileştirme projelerini kapsayacağını söyledi.

Kaynak: <https://www.asiplus.tj/en/news/tajikistan/economic/20180815/adb-plans-to-provide-over-300-million-to-tajikistan-during-2019-2021>

Tacikistan uluslararası ticaretin kolaylaştırılması için adımlar atıyor (17.08.2018)

14-16 Ağustos tarihlerinde Duşanbe'de, Dünya Ticaret Örgütü Ticareti Kolaylaştırma Anlaşması ışığında halihazırdaki ticaret kolaylaştırma reformlarının tartışılması için üç günlük ulusal bir çalıştay düzenlendi.

Çalıştay kapsamında Tacikistan kamu ve özel sektör paydaşları Tacikistan Uluslararası Ticaret Merkezi tarafından bir araya getirildi. Çalıştay boyunca

Tacikistan ticaret kolaylaştırma reformlarının ve ilgili taahhütlerinin öncelikleri, sıralaması ve uygulaması tartışıldı.

Tacikistan Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Birinci Bakan Yardımcısı Zavqi Zavqizoda çalıştay açışını gerçekleştirdi. Tacikistan kamu sektörü Ekonomik Kalkınma ve Ticaret ile Tarım ve Ulaşım Bakanlıkları, Tacikstandart ve diğer kamu kuruluşu temsilcileri tarafından temsil edilirken, özel sektör temsilcileri Ticaret Odası, Özel Sektör Kalkınma Birliği, Uluslararası Nakliyeciler Birliği (ABBAT) ve Uluslararası İhracatçılar Derneği'nden oluştu.

Ticaretin Kolaylaştırılması Anlaşması, 22 Şubat 2017'de yürürlüğe giren bir Dünya Ticaret Örgütü (DTÖ) anlaşmasıdır. Anlaşmaya göre DTÖ üyesi ülkeler malların gümrük izin süreçlerini, teslimini ve hareketini hızlandırması gerekiyor.

Kaynak:

<https://www.asiaplus.tj/en/news/tajikistan/economic/20180817/tajikistan-makes-steps-forward-to-ease-international-trade>

TÜRKMENİSTAN

Türkmenistan ekonomisi istikrarlı büyüme gösteriyor (03.08.2018)

2018 yılının ilk yedi ayında Türkmenistan GSYİH'sı %6,2 oranında büyüme gösterdi. Geçtiğimiz yılın aynı dönemiyle karşılaştırıldığında, üretimin %4,4 oranında arttı.

Türkmenistan'da orta ve büyük işletmelerde ortalama maaşlar geçtiğimiz yılın aynı periyoduna kıyasla %9,1 arttı. 2018'in ilk yedi ayında, maaşların, emekli maaşlarının, memur maaşlarının ve öğrenci burslarının ise zamanında ve tam olarak ödendiği belirtildi.

Kaynak: <http://tdh.gov.tm/news/en/articles.aspx&article13942&cat29>

İnşaat sektörünün başarıları Aşkabat'ta bir uluslararası fuar ve konferansta sergilendi (28.08.2018)

Türkmenistan'da inşaat endüstrisinin gelişimine ilişkin uluslararası bir fuar ve konferans açıldı.

Turkmenistan Today'in haberine göre, ulusal inşaat endüstrisinin gelişimini yansıtan fuarda; inşaat endüstrisinin, modern teknolojilerin, projelerin ve üretimin, ticaretin büyümesinin ve ekonomik ilişkilerin başarılarını sergilemek amaçlandıği belirtilmektedir.

Etkinliğin açılışına Türkmenistan kabine üyeleri, Meclis liderleri, akredite ülkelerin diplomatik misyonları, uluslararası örgüt temsilcileri, yerli ve yabancı iş insanları, bilim insanları, uzmanlar ve medya mensupları katıldı.

Fuar kapsamında 14 ülkeden 130 şirketin üretim ve teknolojileri tanıtıldı. Katılan ülkeler arasında Çin, Rusya, Türkiye, Almanya, İspanya, Fransa ve Avusturya gibi ülkeler bulunuyor. Fuarda sergilenen üretim ve inşaat materyalleri ile iş adamlarının, uzmanların ve sıradan tüketicilerin ilgisi çekilmeye çalışıldı. Katılımcı şirketler arasında Poyatos, Bouygues, Rönesans, Hebei Weizhengheng Modular House Technology, Gap İnşaat ve Tikkurila gibi şirketler bulundu.

Kaynak: <http://tdh.gov.tm/news/en/articles.aspx&article14276&cat29>

UKRAYNA

Ukrayna'da resmi ekonomik tahminler (12.07.2018)

İnterfaks ajansının açıklamasına göre, Ukrayna Ekonomi Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı raporunda, Grivna'nın 2019-2021 yılları arasında yılda en fazla %3,2 değer kaybedeceği tahminine yer verildi.

2018 yılının sonunda ABD Doları kurunun 28.5 Grivna olacağını tahmin eden Ukrayna Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı, 2019 yıl sonu kur tahminini 29.4 Grivna olarak açıkladı.

Ukrayna Ekonomik Kalkınma ve Ticaret Bakanlığı, en olumsuz şartlar altında ise ABD Doları kurunun 2018 yılında 31.6 Grivnaya, 2021'de 33.9 Grivnaya yükseleceğini öngörüyor.

Raporda, Ukrayna GSYİH'sinin 2018 yılı içerisinde ABD Doları bazında geçen yıla kıyasla 112.1 milyar ABD Dolarından 125.7 milyar ABD Dolarına, 2019'da 140 milyar ABD Dolarına, 2020'de 149.9 milyar ABD Dolarına, 2021'de ise 163.6 milyar ABD Dolarına yükseleceği tahmin edildi.

Böylece bakanlık, ekonomik büyümeyi 2019'da %3, 2021'de ise %4,1 olarak hedefliyor. 2018 yılı ekonomik büyüme beklentisi %3'ten %3,2'ye çıkarılırken, enflasyon tahmini %9'dan %9,9'ya yükseltildi.

Kaynak: <http://v2.tuid.org.ua/haberoku/219/dolar-enflasyon-gsyh-iste-ukrayna-da-resmi-ekonomik-tahminler>

Ukrayna Merkez Bankası faiz oranını artırdı (13.07.2018)

Ukrayna Merkez Bankası'ndan yapılan açıklamada, gösterge faizinin %17'den %17,5'e yükseltildiği belirtildi. Kararın gerekçesi olarak enflasyon hedefi gösterildi.

Merkez Bankası, enflasyon oranını bu sene sonunda %5,8'e, 2020'de %5'e indirmeyi planlıyor. Geçtiğimiz yıl Ukrayna'da enflasyon, Merkez Bankası'nın hedeflediği rakamı aşarak %13,7 olarak kaydedilmişti.

Kaynak: <http://v2.tuid.org.ua/haberoku/230/ukrayna-merkez-bankasi-faiz-oranini-artirdi>

Ukrayna dev askeri kargo uçağını Türkiye ile üretmek istiyor (18.07.2018)

Ukroboronprom'dan yapılan açıklamada, 50 ton yük taşıma kapasitesine sahip An-188 turbojet askeri nakliye uçağının; her türlü askeri teçhizat, askeri ve inşaat ekipmanı, helikopter, 300'e kadar asker ile birlikte ayrıca insani yardım ve konteynerlere kadar geniş yelpazede yük taşıyabileceği belirtildi.

İngiltere'de düzenlenen Farnborough-2018 Uluslararası Hava ve Uzay Fuarı sırasında Ukrayna ve Türkiye heyetlerinin An-188 projesi kapsamındaki iş birliğine karşılıklı ilgiyi teyit ettikleri belirtilen açıklamada, "En yakın zamanda Türk heyeti, An-188 geliştirme, yapım ve test amacıyla ortak işletmenin kurulması için gereken yasal belgelerin hazırlanması sürecini tamamlamak üzere Antonov devlet şirketini ziyaret edecek" ifadelerine yer verildi.

Ukrayna mevzuatına uygun olarak bu belgeler Bakanlar Kabinesi'ne sunulacak. Açıklamada, Türk tarafının da ilgili süreci uygulayacağı kaydedildi.

Kaynak: <http://v2.tuid.org.ua/haberoku/251/rusya-ile-yollar-ayrildi-ukrayna-dev-askeri-kargo-ucagini-turkiye-ile-uretmek-istiyor>

Fitch: IMF ile işbirliği Ukrayna'nın kredibilitesi için önemli bir faktör (13.08.2018)

Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch Ratings yayınladığı raporda, Ukrayna'nın desteği üzerine IMF programının yeniden finanse etme risklerini azaltması bakımından ülkenin kredibilitesi için kilit önemde olduğunu belirtti.

Yayınlanan raporda, artan döviz kuru ve fiyat istikrarına yönelik para politikasının Ukrayna'nın makroekonomik istikrarının gelişimini desteklediği ifade edildi. Aynı

zamanda, IMF ve diğer uluslararası ortaklarla iş birliğinin sürdürülmesinin makroekonomik istikrarın iyileştirilmesinde, resmi ve piyasa finansmanına güvenli erişimde önemli rol oynayacağı vurgulandı.

Ukrayna, 1992'den beri IMF ile işbirliği yapıyor ve bugüne kadar 9 kredi dilimi aldı.

Kaynak: <https://112.international/finance/cooperation-with-imf-is-factor-of-ukraines-creditworthiness-fitch-31115.html>

Dünya Bankası, Ukrayna için politika bazlı 650 milyon ABD Doları tutarında garanti hazırlıyor (16.08.2018)

Ukraynalı otoritelerin talebi üzerine Dünya Bankası; ekonomik büyümeyi teşvik etmek, mali sürdürülebilirlik ve iyileştirilmiş yönetim için kilit politikaları ve kurumsal reformları desteklemek amacıyla politika bazlı garanti hazırlıyor.

Dünya Bankası tarafından yayınlanan raporda, önerilen operasyonun onaylanması durumunda Ukrayna'ya 650 milyon ABD Doları sağlanacağı belirtildi. Bu garanti ile Ukrayna'nın, kredi piyasasında özel işlem yoluyla yaklaşık 800 milyon ABD Doları toplammasını sağlayacağı düşünüldüğü belirtildi.

Raporda aynı zamanda, söz konusu garantinin Ukrayna'ya sağlanabilmesi için bütün reform eylemlerinin tamamlandığının ve makroekonomik çerçevenin yeterliliğinin teyit edilmesi gerektiği ifade edildi. Bu sebepten, Ukrayna'nın IMF ile olan programının dördüncü değerlendirmesinde anlaşmaya varılmasının kritik önemde olduğu vurgulandı.

Kaynak: <https://en.interfax.com.ua/news/economic/525073.html>

DEİK/TÜRKİYE-AVRASYA İŞ KONSEYLERİ

Avrasya Bölge Direktörü V.

Nurengiz EŞKİ

neski@deik.org.tr

İş Konseyleri Koordinatörü

Elnur OSMANOV

eosmanov@deik.org.tr

İş Konseyleri Koordinatör Yardımcısı

Alperen AY

aay@deik.org.tr